

Tisková zpráva, Hradec Králové, 24. září 2025

Výstava v Galerii moderního umění v Hradci Králové vybízí k interakci s uměleckými díly

Galerie moderního umění v Hradci Králové (GMU) představí mezinárodní projekt *Umění interakce* (03/10/25–29/03/26), který hravým způsobem vysvětluje významy umělecké tvorby a samotných děl. Výstava návštěvníky vyzývá k účasti a vlastní interakci s vystavenými díly, vybízí k zapojení všech smyslů a hledá aktivní způsoby, jak umění přiblížit dospělým i dětem. Vernisáž se uskuteční ve čtvrtek 2. října v 18:00 v GMU. Současně budou zahájeny výstavy *Korpus* mladého autora Davida Čumala a *Architektura nesouhlasu* významné slovenské umělkyně Ilony Németh.

Na půl roku se část královéhradecké galerie promění v aktivní zónu poznávání a prožívání výtvarného umění. Namísto tichého pozorování, bude možné k uměleckým dílům přistupovat s hravostí a s důrazem na haptickou a kontextuální zkušenost. Mezinárodní výstavní projekt *Umění interakce* vznikl ze sbírek GMU pod vedením edukátorek Patricie Kaválkové, Heleny Šestákové a ředitele galerie Františka Zachovala. Reaguje na tzv. edukativní obrat ve výtvarném umění, kdy se způsob prezentace a srozumitelné přiblížení díla divákovi stávají plnohodnotnou součástí výstavní koncepce. Ve výstavě jsou zastoupena díla českých, slovenských a polských umělců a umělekyní z druhé poloviny 20. století až do současnosti.

„V dialogu s autorem je třeba vidět i diváka jako toho, kdo při kontaktu s dílem něco prožívá, mění se jeho vnímání, formují se jeho postoje, hodnoty i přístupy. Výstava je pozvánkou do světa, kde se prostřednictvím umění setkáváme s intenzivním a aktivním prožitkem,“ uvádí kurátorský tým.

Aktivní zapojení diváka ve výstavě zpochybňuje zavedené normy galerií a muzeí a podporuje proměňující se tendenci ve zpřístupňování uměleckých děl. GMU tak předkládá příklad originální práce se sbírkou, kterou spravuje.

Interakce s díly se v projektu odehrává na mnoha úrovních. *„Někdy jde o jednoduchá gesta, která otevírají cestu k dialogu, jindy o zapojení celého těla, které se stává prostředníkem či nástrojem samotného prožitku,“* uvádějí Kaválková s Šestákovou. *„Každý vstupuje do procesu podle svých možností, není třeba žádná odborná příprava. Podstatná je ochota zapojit se, experimentovat a nechat se překvapit,“* shrnují edukátorky královéhradecké galerie, které jsou současně kurátorkami výstavy.

Podnětem k uspořádání projektu bylo pořízení díla *Égalité* (2008) umělce Martina Zetové (vlastním jménem Martin Zet, * 1959) do galerijních sbírek. *„Dílo je hravým cvičením k dosažení rovnosti ve společnosti. S lehkostí řeší vážné téma a způsob, jakým tak činí, může následovat divák jakéhokoli věku. To nás inspirovalo k výběru dalších děl z našich sbírek, která v sobě mají výzvu k akci a se kterými může divák dále interagovat,“* uvádí ředitel GMU František Zachoval.

Výstavu bude možné navštívit do 29. března 2026. GMU bude do té doby hostit několik živých akcí a workshopů, které jsou nedílnou součástí projektu. U příležitosti výstavy rovněž vychází obsáhlý katalog.

Umělci zastoupení ve výstavě *Umění interakce*

Výstava návštěvníky vyzývá k interakci s prezentovanými díly, což může být improvizace s prsty (Józef Robakowski, * 1939), malba jako feministické gesto (Anna Kutera, * 1952), haptická dekonstrukce obrazu (Eva Koníček Škrovinová, * 1989), cvičení k vytvoření rovnosti mezi lidmi (Martin Zetová, * 1959), abeceda pomocí rukou a nohou (Wojciech Bruszewski, 1947–2009), zasévání řeřichy na asfaltové podloží (Teresa Murak, * 1949), hudební superorganismus (Petr Válek, * 1976), jaké je sedět na dvou židlích (Lubomír Ďurček, 1948–2025), haptická zkušenost v prázdném prostoru (Nadja Rawa, * 1953), cvičení z měření (Jarosław Kozłowski, * 1945), hledání stability a ideálního tvaru sochy (Vladimír Havrilla, * 1943), zkoumání transgenderu (Lenka Klodová, * 1969), hledání motivu pro umělecká díla (Peter Rónai, * 1953), zbavování se naučených stereotypů (Marian Palla, * 1953), komunikace vedoucí ke kontaktům (Vladimír Havlík, * 1959), didaktika masek, maskování (Dezider Tóth, * 1947) nebo vytváření vztahu a s přírodními druhy a danou lokalitou (Lenka Kubelová, * 1984).

Korpus Davida Čumala a *Architektura nesouhlasu* Ilony Németh

Spolu s expozicí *Umění interakce* budou v Galerii moderního umění v Hradci Králové zahájeny další dvě výstavy. Dosavadní tvorbu představí umělec David Čumalo (* 1992), který ve svých dílech propojuje osobní a kolektivní paměť daného místa. Pro své malby volí netypické materiály, které se stávají součástí vyprávění. Na výstavě *Korpus*, jejíž kurátorkou je Anna Horák Zemanová, budou Čumalova díla vystavena v dialogu se subtilními pracemi Adrieny Šimotové (1926–2014) ze sbírky GMU a GASK.

Slovenská umělkyně Ilona Németh (* 1963) patří k nejvýraznějším osobnostem středoevropského umění posledních dekád. Její tvorba se soustavně pohybuje na rozhraní vizuální kultury, institucionální kritiky a občanského aktivismu. Ve výstavě *Architektura nesouhlasu*, jejíž kurátorkou je Jitka Hlaváčková, reaguje na současnou politickou situaci na Slovensku a osciluje mezi tématy osobní zkušenosti a veřejné reprezentace, mezi tělem a institucí, mezi životním prostorem a mocí. Výstavy *Korpus Davida Čumala* a *Architektura nesouhlasu* Ilony Németh budou v GMU k vidění do 4. ledna 2026.

Kontakt:

Mgr. Pavla Rousková

PR a doprovodné akce

e-mail: pr@galeriehk.cz

telefon: 720 988 775